

Preventivní program školy

Krizový plán školy

Školní rok 2025/2026

Obsah

1	Základní údaje.....	4
2	Charakteristika školy a regionu.....	5
3	Školní preventivní program.	6
4	Analýza výchozí situace.....	8
5	Cíle MPP.....	9
5.1	Krátkodobé cíle.....	9
5.2	Střednědobé cíle	10
5.3	Dlouhodobé cíle.....	10
5.4	Cílové skupiny.....	10
5.5	Metody a způsoby dosažení cílů.....	10
5.5.1	Aktivity pro pedagogické pracovníky	10
5.5.2	Aktivity pro žáky.....	11
5.5.3	Aktivity zaměřené na rodičovskou veřejnost	12
5.5.4	Strategie školní neúspěšnosti	12
6	Evaluace MPP školy	14
6.1	Sledované oblasti.....	14
6.2	Používané nástroje.....	14
6.3	Způsob vyhodnocení.....	14
6.4	Odpovědnost.....	14
7	KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY	15
7.1	Okruhy problémů.....	15
7.1.1	Tabákové výrobky.....	16
7.1.2	Alkohol.....	16
7.1.3	Omamné a psychotropní látky (OPL)	17
7.1.4	Šikana a kyberšikana	18
7.1.5	Krádeže.....	22
7.1.6	Vandalismus	23
7.1.7	Domácí násilí v rodině dítěte	24
7.1.8	Postup při ohrožení mimořádnou situací.....	25

Preventivní program školy

Základní škola a Mateřská škola Heřmanov, okres Děčín

1 Základní údaje

Vedení školy

ředitelka: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Telefon: 412 512 124, 602 572 163

Email: reditelka@skolahermanov.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Barbora Fousová

Email: FousovaBarbora@skolahermanov.cz

Výchovný poradce: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Členové školního preventivního týmu: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Mgr. Barbora Fousová

Jana Bartošová

Gabriela Kostohryzová

2 Charakteristika školy a regionu

Škola se nachází v malé obci s počtem obyvatel do 1000. Jsme tedy škola malotřídního typu. Obec se skládá ze tří částí – Heřmanov, Fojtovice, Blankartice. Obec nedisponuje vlastním obchodem, zdravotním střediskem a kulturním zařízením. V obci jsou dvě restaurační zařízení, z nichž funguje pouze jedno. Vedení obce se však snaží o stmelení obyvatel a organizaci vlastních kulturních akcí, které zajišťují členové kulturní komise obce.

Ve škole se vzdělávají žáci 5 postupných ročníků. V letošním školním roce je zapsáno 15 žáků a to konkrétně 3 žáci 5. ročníku, 4 žáci 3. ročníku, 3 žáci 2. ročníku, 5 žáků 1. ročníku. Škola sídlí v jednopatrové budově. V budově je mateřská škola, základní škola, školní družina a školní jídelna. Okolo budovy je oplocená zahrada se sportovním hřištěm. Žáci se vzdělávají ve dvou učebnách a zařazujeme i výuku ve venkovní učebně či v okolí školy. Mateřská škola disponuje jednou učebnou, u které je vlastní sociální zařízení. Žáci a děti MŠ se stravují v přízemí v místnosti školní jídelny, která má vlastní kuchyň.

Žáci jsou v letošním školním roce ze 100% české národnosti. 67% z žáků je z obce a 33% žáků dojíždí z okolních měst.

Díky malému počtu žáků je možné včas odhalovat případné sociálně patologické jevy a rychle na ně účinně reagovat.

Školní budova nemá riziková místa ohledně sociálně patologických jevů. Jedinými místy jsou sociální zařízení, kam odcházejí žáci sami. Sociální zařízení jsou však hned vedle tříd a dveře třídy zůstávají vždy o přestávce otevřené. Žáci odchod na toalety hlásí pedagožkám.

Do šaten chodí žáci vždy pod dozorem pedagogů. Ráno při příchodu žáků do školy je přítomna paní uklízečka.

Na zahradě školy jsou žáci opět pod dozorem, při činnostech ve školní družině nesmí obíhat školu nebo chodit do prostor před školou.

Pedagogové jsou povinni sledovat chování žáků a vhodně je motivovat ke společným hrám a činnostem. Žáci přicházejí do kolektivu, který znají již z mateřské školy. Nejsou tedy úplně noví a lépe se s kolektivem adaptují.

3 Školní preventivní program.

Minimální preventivní program je přirozenou součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu jejich povinné školní docházky. Do jeho realizace se zapojuje celý pedagogický sbor, samotní žáci, rodiče i odborní partneři. Úspěch programu spočívá v propojení předávání informací o prevenci rizikového chování s rozvojem sociálních a komunikačních dovedností. Obsah programu se vždy přizpůsobuje věku žáků a jejich individuálním potřebám. Skutečný přínos má jen tehdy, pokud všichni zúčastnění vnímají jeho cíle jako užitečné a smysluplné.

Školním metodikem prevence byla v letošním určena Mgr. Barbora Fousová. Během své pedagogické praxe se systematicky zaměřuje na prevenci nevhodného chování a zároveň se v této oblasti dále vzdělává. Přesto se na vypracování ŠMP a Krizového plánu školy spolupodílejí i ostatní pedagogové. Ve školním preventivním týmu jsou tři pedagožky ze základní školy a jedna asistentka pedagoga.

Konzultační hodiny nejsou určeny, zákonní zástupci mohou o konzultace požádat kdykoliv.

Vnitřní informační zdroje.

Odborná literatura: viz seznam školní knihovny

Webová stránka školy: www.skolahermanov.cz

Facebook školy: ZŠ a MŠ Heřmanov

Schránka důvěry: je uložena na chodbě školy a je vybírána 1x za 14 dní ŠMP

Email ŠMP: FousovaBarbora@skolahermanov.cz

Nástěnky ve škole.

Vnější informační zdroje.

Oblast školství

PPP Děčín Čs. armády 1164/8, 405 02 Děčín IV, tel.: 412 532 071, 775 441 269

Mgr. Bc. Radka Zatloukalová, vedoucí PPP Děčín

Martina Bojčeva – sociální pracovnice

Mgr. Jakub Kureš – metodik prevence

SPC Děčín, 17. listopadu 673/8, Děčín 1, 40501, tel. 607 936 913, 773 033 095

klinický psycholog - Mgr. Helena Fořtová, vedoucí SPC Děčín

speciální pedagog- psychoped- Mgr. Lucie Hommerová

speciální pedagog - Mgr. Karin Skálová

speciální pedagog - logoped/surdoped - Mgr. Petra Šedivá

speciální pedagog - etoped/psychoped - Mgr. Martina Jaborová

sociální pracovnice - Kamila Dvořáková

SVP ETOP Děčín Pivovarská 30, Děčín IV, 407 11, tel. 412 557 171

Oblast zdravotnictví

Logopedická poradna U nemocnice 1, 405 99 Děčín, tel.: 412 705 256

Privátní logopedická poradna Zdravotní středisko Weberova 7 405 02 Děčín 6 – Želenice –
PaedDr. Moniky Plačkové, tel: 602 864 226

Privátní psychologická ordinace Mgr. Markéta Závěrková, Horská 3, Děčín 2, 40502, [tel:737
423 801](tel:737423801)

Obvodní dětské lékaři

MUDr. Antonín Zamykal, tel. 412 586 522

MUDr. Lucie Burešová, 17. listopadu 6, Děčín 1, 405 02, tel. 739 188 765

MUDr. Vendula Juklová, Pohraniční 1288/1, 405 02 Děčín I, tel. 724 214 541

Oblast sociální péče

OSPOD (Orgán sociálněprávní ochrany dětí) Magistrát města Děčín, Mírové nám. 1175/5,
Děčín 4 - odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Kurátor pro děti a mládež: Bc. Ivana Roučková, tel. 412 593 356; budova A3, Na Valech
156/6, Děčín IV

4 Analýza výchozí situace

Na zpracování analýzy se podílí členové školního preventivního týmu (ŠPT), žáci i rodiče. Rodičům je nabízena možnost konzultací přímo se školním metodikem prevence (ŠMP) nebo s kterýmkoli pedagogem, kterému důvěřují. Žáci i rodiče mohou využít schránku důvěry k podávání podnětů, přání či anonymních zpráv. Stížnosti je možné podávat ústně či písemně k rukám ředitelky školy; anonymní podněty řešíme v rámci ŠPT prostřednictvím pozorování a intervence. Vzhledem k anonymitě však není možné sepisovat oficiální záznamy o jednání s podavatelem.

Součástí prevence je pravidelné každodenní setkávání v podobě komunitních kruhů. Ty slouží ke stmelení kolektivu prostřednictvím diskusí, rozhovorů, her a pohybových aktivit. V ZŠ komunitní kruhy vede třídní učitelka, které následně předávají poznatky ŠMP. Během roku probíhá také cílené mapování vztahů ve třídách pod metodickým vedením ŠMP. V letošním školním roce se naše škola zaměří na výuku v programu Začít spolu, který je přímo orientován na podporu spolupráce, stmelení kolektivu a rozvoj pozitivních vztahů mezi dětmi. S ohledem na stále větší využívání digitálních technologií se škola zaměřuje také na oblast online bezpečí, prevenci kyberšikany a podporu zdravého využívání technologií.

Vzhledem k individuálním potřebám některých žáků se SVP škola uplatňuje podpůrná opatření, diferencovanou výuku a individuální přístup.

Škola věnuje pozornost zejména sledování projevů sociálně patologických jevů spojených s rodinným prostředím (např. zanedbávání péče, nevhodné výchovné podmínky). V těchto případech spolupracujeme s OSPOD Děčín, případně s dětským lékařem žáka. Důležitou součástí je otevřená komunikace a partnerská spolupráce s rodiči.

V oblasti podpory žáků ze sociálně slabších rodin škola dlouhodobě čerpá finanční prostředky z Nadace Woman and Woman a Potravinové pomoci dětem v sociální nouzi UK 2025/2026, která hradí stravné vybraným žákům.

Trvalou součástí školního klimatu je podpora zdravého životního stylu. Důraz klademe na zdravou výživu, pravidelný pohyb, předcházení stresu a dostatek pobytu venku. Dbáme také na hygienu prostředí – pravidelné větrání, kontrolu teploty ve třídách a využívání pestrých metod výuky včetně formativního hodnocení.

Nástroje mapování:

- dotazníková šetření
- záznamy ŠMP
- zápisy z pedagogických rad
- pozorování žáků, třídnické hodiny, rozhovory, diskuse
- vyhodnocení MPP z předchozího školního roku
- sledování hygienických podmínek ve škole (větrání, teplota)
- využívání různých vzdělávacích strategií a metod
- formativní hodnocení

5 Cíle MPP

- předávat všem cílovým skupinám (žáci, rodiče, pedagogové) informace o prevenci sociálně patologických jevů a aktivně je zapojovat do realizace programu
- podporovat zdravý životní styl a vytvářet u žáků odpovědnost za vlastní zdraví, životní prostředí i za své jednání
- vést žáky k formování pozitivních životních postojů a hodnot, podporovat aktivní trávení volného času a odmítání násilného, xenofobního či diskriminačního chování
- rozvíjet sociální kompetence, posilovat duševní odolnost a učit žáky zvládat stres a negativní zážitky
- předcházet výskytu šikany, kyberšikany, rasismu, diskriminace, netolismu a dalších forem rizikového chování
- vytvářet prostředí, kde se každý žák cítí přijatý, a posilovat pozitivní klima školy
- budovat bezpečné prostředí a důvěryhodné vztahy mezi pedagogy, žáky a rodiči
- motivovat všechny účastníky vzdělávání k zapojení do školních i mimoškolních aktivit
- vést žáky k bezpečnému a odpovědnému využívání digitálních technologií a k uvědomělému pohybu v online prostředí, prevenci závislosti na technologiích (netolismus, gaming, sociální sítě)
- posilovat dovednosti žáků v oblasti samostatného rozhodování a umění vyhledat pomoc
- nabízet pestrou škálu volnočasových a zájmových aktivit a propojovat formální i neformální vzdělávání
- organizovat každoroční několikadenní školní výlet v přírodě, který podporuje spolupráci, samostatnost a zdravý životní styl

5.1 Krátkodobé cíle

- zmapovat specifické potřeby primární prevence v našem školním prostředí
- posilovat pozitivní vztahy mezi žáky a budovat soudržnost třídních kolektivů
- cíleně pracovat se žáky, kteří mají problémy v chování, za využití dostupných metodik prevence
- spolupracovat s rodiči při řešení povinností žáků, zajistit pravidelnou komunikaci a podporu při učení
- vést žáky k ochraně zdraví a zodpovědnému chování
- rozvíjet toleranci a respekt prostřednictvím diskusí, her a modelových situací
- podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a schopnost spolupráce
- pomáhat rodičům při vyřizování dokumentace k čerpání finančních příspěvků
- motivovat žáky k péči o prostředí školy i domova, podporovat společné aktivity
- zapojovat žáky do kulturního a společenského dění obce

5.2 Střednědobé cíle

- posilovat spolupráci školy a rodičů, zapojovat je do společných aktivit
- rozvíjet vlastní projekty školy a komunitní akce s podporou rozvojových programů
- vytvářet příjemné vzdělávací prostředí s důrazem na udržitelnost a ekologii
- přetvářet školní zahradu pro vzdělávací a relaxační účely
- prohlubovat kompetence žáků v oblasti bezpečného pohybu na internetu a využívání digitálních technologií
- upevňovat důvěru rodičů ve školu a její kvalitu

5.3 Dlouhodobé cíle

- systematicky vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- podporovat osobnostní a sociální rozvoj žáků i pedagogů
- trvale předcházet šikaně, diskriminaci a nevhodným mezilidským vztahům
- trvale předcházet školní neúspěšnosti
- posilovat vztah žáků k přírodě a životnímu prostředí
- vytvářet prostředí, kde je místo pro každého žáka
- udržovat pozitivní a zdravé klima školy
- připravovat žáky na život v současném rychle se měnícím světě

5.4 Cílové skupiny

- žáci ZŠ
- zákonní zástupci a veřejnost
- pedagogové
- děti a žáci se zdravotními problémy, žáci se specifickými vzdělávacími potřebami, žáci v riziku, žáci, kteří rizikové chování vykazují
- děti s odlišnou etnickou příslušností, u nichž je podstatná integrace do většiny

5.5 Metody a způsoby dosažení cílů

5.5.1 Aktivity pro pedagogické pracovníky

- pravidelné další vzdělávání pedagogů dle plánu DVPP
- seznámení s obsahem a cíli MPP
- aktivní spolupráce při realizaci preventivních aktivit školy
- pedagogové se vzdělávají v oblasti práce se žáky se SVP, využívají metodiky SPC a PPP, sdílejí zkušenosti na poradách
- diskuze, sdílení zkušeností a zapojování do projektů i mimoškolních akcí
- podpora osobnostního a sociálního rozvoje pedagogů
- sebereflexe formou portfolií a konzultací s vedením školy

- využívání sebehodnocení a formativního hodnocení také u žáků

5.5.2 Aktivity pro žáky

5.5.2.1 *Vzdělávací a preventivní aktivity*

- individuální přístup k žákům a cílená práce třídních učitelů
- besedy, projektové dny a využívání prvků inovativního vzdělávání
- diskuse a hry zaměřené na vztahy, emoce a řešení konfliktů
- rozvoj empatie, naslouchání a vzájemné pomoci
- zapojování žáků se SVP do komunitních kruhů a třídnických hodin, podpora v menších skupinách, posilování jejich sociálních dovedností a sebevědomí
- besedy s odborníky o bezpečném internetu
- projektové dny zaměřené na rizika sociálních sítí a online komunikace

5.5.2.2 *Podpora sociálního citění a komunitní spolupráce*

- zapojení žáků do charitativních akcí a sbírek
- spolupráce s mateřskou školou - společné aktivity a podpora vztahů mezi dětmi
- cílená integrace žáků se SVP do společných aktivit, aby se předešlo izolaci a podpořila spolupráce vrstevníků
- účast na kulturních akcích - divadelní představení, besedy, koncerty

5.5.2.3 *Zdravý životní styl a pohyb*

- nabídka volnočasových činností spojených se zdravým životním stylem
- podpora pravidelné pohybové aktivity žáků ve vyučování i mimo něj
- organizace sportovních dnů a dalších pohybových akcí
- vedení žáků k péči o zeleň ve třídách i na školní zahradě
- posilování vztahu k přírodě prostřednictvím pobytu venku a environmentálních aktivit

5.5.2.4 *Aktivity pořádané školou nebo ve spolupráci s kulturní komisí Obce Heřmanov*

- Svatováclavská pouť
- Účast v akci Uklidme Česko
- Halloween pro děti a rodiče
- Mikulášská besídka
- Společné brigády s rodiči
- Víkendové výlety s žáky
- Návštěva rodičů ve škole v rámci projektových dnů
- Návštěva městské knihovny v Benešově nad Ploučnicí, Děčíně
- Čarodějnický den
- Den pořádaný pro maminky
- Den dětí ve spolupráci s obcí Heřmanov
- Projektové dny
- Návštěvy různých organizací zaměřujících se na prevenci

5.5.3 Aktivity zaměřené na rodičovskou veřejnost

- seznámení rodičů se strategií a MPP
- seznámení se školním řádem
- poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku nežádoucího chování dětí
- školní akce určené pro rodiče
- třídní schůzky formou tripartit
- funkčnost poradenského systému školy
- písemná sdělení rodičům
- distribuce informačních materiálů

5.5.4 Strategie školní neúspěšnosti

5.5.4.1 Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost představuje jeden z vážných problémů, se kterým se pedagogové velmi často setkávají. K jeho řešení je nutná soustavná a náročná práce se žákem, popř. také s rodinou žáka. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinném prostředí. Neprospěch je zpravidla způsoben souborem příčin, které je třeba dobře diagnostikovat. Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- osobnost žáka - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka
- nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

5.5.4.2 Řešení školní neúspěšnosti

Především je nezbytné podrobit žáka adekvátní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní realizovat vhodná opatření. Je nezbytné reagovat co nejdříve, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "prospívající žáky".

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

- poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra, integrace žáka a vytvoření individuálního vzdělávacího programu.
- žáci sociálně znevýhodnění (jejichž neúspěšnost souvisí s tzv. neosobnostními faktory) - motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, práce s klimatem třídy a začleňování těchto dětí do kolektivu.
- žáci s vysokou absencí (jsou také často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti) – včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva,

stanovení termínů vyzkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte.

5.5.4.3 Postup při řešení školní neúspěšnosti

Významnou roli při řešení školní neúspěšnosti má třídní učitel, který na základě rozboru výsledků průběžné klasifikace v systému DM Software po prvním čtvrtletí domluví jednání se žáky, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (hodnocení nedostatečně nebo dostatečně, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový) a s jejich zákonnými zástupci. Jednání se dále zúčastní učitelé daných předmětů, ve kterých žák neprospívá, případně výchovný poradce. Zde se domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě. Také se sjedná termín případné další schůzky, při které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel.

Na závěr školního roku by měla být podpora vyhodnocena opět na společné schůzce s rodiči a žákem (případně v pololetí při ukončení podpůrných aktivit, pokud žák překoná obtíže).

6 Evaluace MPP školy

Evaluace minimálního preventivního programu je průběžný proces, jehož cílem je zhodnotit účinnost preventivních aktivit a jejich dopad na klima školy. Provádí ji členové školního preventivního týmu (ŠPT) ve spolupráci s vedením školy, pedagogickým sborem, žáky a rodiči.

6.1 Sledované oblasti

- míra naplnění krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílů MPP
- úspěšnost realizovaných aktivit (organizace, účast, přínos pro žáky)
- kvalita klimatu školy a vztahů mezi žáky (dotazníky, pozorování, komunitní kruhy)
- účinnost podpůrných opatření pro žáky se SVP
- změny v postojích a chování žáků (tolerance, respekt, práce s emocemi)
- výskyt sociálně patologických jevů a jejich řešení
- zapojení rodičů a spolupráci s obcí a dalšími institucemi

6.2 Používané nástroje

- anonymní dotazníky a žákovské ankety (min. 2× ročně)
- pravidelné hodnocení v rámci třídnických hodin a komunitních kruhů
- záznamy ŠMP a ŠPT
- zápisy z pedagogických rad a konzultací
- zpětná vazba od rodičů (tripartity, třídní schůzky, schránka důvěry)
- vyhodnocení účasti pedagogů na DVPP a přenos poznatků do praxe

6.3 Způsob vyhodnocení

- každá akce je hodnocena bezprostředně po realizaci
- průběžně jsou vyhodnocovány počty aktivit, účastníků a finanční prostředky
- závěrem školního roku se výsledky shrnují do Závěrečné zprávy MPP, která je přílohou tohoto dokumentu
- závěry evaluace slouží jako podklad pro plánování aktivit na další školní rok

6.4 Odpovědnost

- průběžná evaluace – školní metodik prevence, třídní učitelé, vedení školy
- celkové vyhodnocení a zpracování závěrečné zprávy – ŠMP ve spolupráci se ŠPT

7 KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Krizový plán školy stanovuje závazný postup pro všechny pracovníky školy při řešení krizových situací ve škole.

Krizový plán školy poskytuje odpovědi, návody a postupy, co dělat v případě výskytu rizikového chování žáků.

Krizový plán školy je zpracován v souladu s platnou legislativou České republiky, zejména se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, a souvisejícími právními předpisy. Při řešení krizových situací škola vychází rovněž z metodických pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (např. k prevenci a řešení šikany, k prevenci rizikového chování, k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance) a z doporučení odborných institucí a složek integrovaného záchranného systému.

7.1 Okruhy problémů

1. TABÁKOVÉ VÝROBKY
2. ALKOHOL
3. OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY
4. ŠIKANU, KYBERŠIKANU
5. KRÁDEŽE
6. VANDALISMUS
7. DOMÁCÍ NÁSILÍ V RODINĚ DÍTĚTE
8. POSTUP PŘI MIMOŘÁDNÉ SITUACI
9. JAK POSTUPOVAT V PŘÍPADĚ VÝHRUŽNÝCH ZPRÁV ŠKOLE
10. NÁPLŇ PRAKTICKÉHO CVIČENÍ

7.1.1 Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy platí zákaz užívání tabákových výrobků, elektronických cigaret, zahřívání tabáku a bylinných výrobků určených ke kouření v souladu s § 8 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Tento zákaz je zároveň zakotven ve školním řádu a při jeho porušení jsou uplatňovány sankce stanovené školním řádem.

Postup školy:

- Pokud je žák přistižen při užívání tabákového výrobku (včetně e-cigaret) ve škole nebo během akcí pořádaných školou, pedagog mu v další konzumaci zabrání.
- Výrobek je žákovi odebrán a zajištěn, aby nemohl pokračovat v užívání.
- Pedagogický pracovník sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka; záznam založí školní metodik prevence.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- V závažných nebo opakovaných případech škola informuje OSPOD a postupuje podle platné legislativy.
- V případě potřeby doporučí škola žákovi a jeho zákonným zástupcům kontakt na odborné poradenské zařízení.

7.1.2 Alkohol

V souladu s § 4 a § 8 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, je zakázáno podávat a užívat alkoholické nápoje osobám mladším 18 let. V prostorách školy a během všech akcí pořádaných školou platí přísný zákaz konzumace alkoholu. Tento zákaz je zakotven také ve školním řádu, při jehož porušení jsou uplatňována výchovná opatření.

Postup školy:

- Pokud je žák přistižen při konzumaci alkoholu, pedagog mu v další konzumaci zabrání a odebere nalezený alkoholický nápoj.
- události je sepsán stručný záznam s vyjádřením žáka; záznam je uložen v agendě školního metodika prevence.
- Třídní učitel neprodleně informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- V případě intoxikace je žákovi zajištěna okamžitá pomoc – přivolání lékaře, informování zákonných zástupců; pokud rodiče nespolupracují a dítě je ohroženo, škola kontaktuje OSPOD.
- V závažných nebo opakovaných případech je informována Policie ČR a OSPOD dle § 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.
- V odůvodněných případech doporučí škola žákovi a jeho zákonným zástupcům odbornou pomoc (PPP, SVP, adiktologická poradna).

Nález alkoholu ve škole:

- Nalezený alkohol je předán vedení školy, o události je sepsán záznam.
- Pokud je alkohol nalezen u žáka, postupuje se podle výše uvedených kroků (záznam, kontakt rodičů, případně OSPOD/Policie).
- Podezřelý nápoj není testován; v případě intoxikace je předán lékaři.

7.1.3 Omamné a psychotropní látky (OPL)

Ve škole je zakázáno užívání, distribuce a přechovávání omamných a psychotropních látek (OPL), stejně jako vstup do školy pod jejich vlivem. Za porušení tohoto zákazu se uplatňují sankce stanovené školním řádem.

Postup při zjištění užívání nebo intoxikace žáka:

- Zajistit, aby žák v konzumaci nemohl pokračovat, látku odebrat bezpečným způsobem za přítomnosti další osoby.
- Poskytnout žákovi nezbytnou pomoc; pokud je zdravotně ohrožen, přivolat lékařskou pomoc a informovat vedení školy.
- Informovat zákonné zástupce. V závažných případech nebo při opakování oznámit situaci také OSPOD.
- události sepsat stručný záznam (datum, místo, okolnosti, vyjádření žáka). Záznam předat školnímu metodikovi prevence.

Postup při distribuci nebo podezření na distribuci OPL:

- Škola vždy informuje Policii ČR - distribuce je trestným činem.
- Informovat zákonné zástupce žáka a OSPOD.
- Látku nezkoumat, bezpečně zajistit a předat Policii ČR.
- O události sepsat záznam, podepsaný pracovníkem školy a žákem (pokud podpis odmítne, uvést do záznamu)

Postup při nálezů podezřelé látky ve škole:

- Látku nepodrobovat žádnému testu ani jinému zkoumání.
- Zajistit ji (nejlépe do obálky, zapsat datum, místo a čas nálezů, přelepit a opatřit podpisem a razítkem školy).
- Ihned uvědomit vedení školy a Policii ČR.
- Sepsat stručný záznam o nálezů.

Doplňující zásady:

- Nikdy neprovádět osobní prohlídku žáka ani jeho věcí.
- Rozlišovat mezi uživatelem (potřeba podpory a prevence) a distributorem (ohrožuje okolí, jedná se o trestný čin).
- Vždy dbát na bezpečnost žáků a pedagogů.

7.1.4 Šikana a kyberšikana

Charakteristika a formy šikany

- Opakované, záměrné a cílené ubližování s nepoměrem sil (oběť není schopná se účinně bránit)
- Přímá šikana – fyzická (bití, strkání, ničení věcí), verbální (nadávky, výhrůžky, zesměšňování), neverbální (gesta, izolace)
- Nepřímá šikana – pomluvy, ignorování, manipulace prostřednictvím jiných
- Kyberšikana – útoky prostřednictvím sociálních sítí, mobilů a internetu; může mít výrazně širší dosah

Prevence šikany

- Vytváření bezpečného prostředí školy, kde jsou jasně nastavena pravidla chování ve školním řádu.
- Pravidelné třídnické hodiny a komunitní kruhy, které podporují otevřenou komunikaci, soudržnost a spolupráci.
- Vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, rozpoznávání varovných signálů a efektivní práce s třídním kolektivem.
- Informovanost žáků a rodičů o tom, co je šikana, jak ji poznat a kam se mohou obrátit.
- Systematické mapování klimatu tříd (pozorování, dotazníky, anonymní schránka důvěry).

Postup školy při řešení šikany

1. Okamžité zastavení a zajištění bezpečí

- zastav útok, chraň oběť
- nebagatelizuj ani drobné projevy

2. Oznámení vedení školy a ŠMP

- vždy informuj: vedení, metodika prevence, výchovného poradce

3. První šetření

- rozhovor s obětí (diskrétně, citlivě)
- rozhovory se svědky (jednotlivě)
- rozhovor s agresory (nikdy ne konfrontace s obětí)

4. Ochrana oběti

- přidělit jí dospělého garanta
- zajistit pocit bezpečí
- pravidelně sledovat její situaci

5. Spolupráce s rodiči

- informovat rodiče oběti i agresora (odděleně)

- domluvit postup a nabídnout odbornou pomoc
- při nespolupráci → kontaktovat OSPOD

6. Opatření vůči agresorovi

- výchovná opatření dle školního řádu
- při závažném/opakovaném jednání → PPP, SVP, Policie ČR

7. Práce s třídou

- třídnická hodina – bez detailů a stigmatizace
- dlouhodobě posilovat spolupráci a respekt

8. Dokumentace

- každý krok písemně zaznamenat
- záznamy uchovává ŠMP a vedení školy

9. Spolupráce s externími institucemi

- PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR – dle potřeby
- škola má oznamovací povinnost u trestných činů

Postup školy při podezření na šikanu

1. Každý pedagog má povinnost neprodleně reagovat, informovat vedení školy a školního metodika prevence.
2. V počátečních stádiích šetření provádí pověřený pedagog (ŠMP, VP) – citlivě vyslechne oběť, identifikuje agresory a svědky.
3. U pokročilé šikany se škola obrací na externí odborníky (PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR).
4. O každém incidentu se pořizuje záznam.
5. O případu jsou vždy informováni rodiče všech zúčastněných.

Krizová situace (pokročilá šikana, lynč, ohrožení života či zdraví):

- Okamžitě zajistit bezpečí oběti, přivolat pomoc (lékař, Policie ČR).
- Oddělit agresory, zabránit další domluvě.
- Kontaktovat rodiče a OSPOD, zapojit odborníky.

Nápravná opatření vůči agresorům

- Výchovná opatření (důtka, snížení známky z chování).
- Individuální výchovný plán.

Práce s obětí a třídním kolektivem

- Oběť nesmí být obviňována, je jí poskytována podpora a pomoc (možnost doporučení odborné péče).

- S třídou se pracuje dlouhodobě: ozdravné programy, třídní setkání, práce na pozitivním klimatu.
- Agresorům je nabídnuta odborná pomoc (PPP, SVP, psycholog).

Kyberšikana – zvláštnosti postupu

- Důkazy uchovat (screenshoty, zprávy, odkazy).
- Informovat rodiče, v závažných případech Policii ČR.
- Vysvětlit žákům rizika sdílení obsahu online, posilovat digitální gramotnost.

Šikana zaměřená na učitele

- Škola uznává riziko, že i pedagog se může stát obětí.
- Učitel, který se stane terčem, není ponechán sám – řeší se ve spolupráci s vedením školy.
- Postupy a ochrana jsou součástí krizového plánu.

Varovné signály šikany

Pedagogičtí pracovníci i rodiče by měli všímat následujících projevů, které mohou naznačovat šikanu:

- žák často mění trasu do školy nebo z ní, vyhýbá se společným cestám s vrstevníky
- má nevysvětlitelná zranění, poškozené nebo ztracené osobní věci
- dochází k náhlému zhoršení prospěchu či ztrátě zájmu o školu
- dítě je často smutné, úzkostné, má problémy se spánkem nebo psychosomatické potíže (bolesti břicha, hlavy)
- odmítá chodit do školy, hledá zástupné důvody k absencím
- straní se kolektivu, bývá osamocené, o přestávkách nemá kam jít
- ztrácí chuť do aktivit, které dříve dělalo rádo
- u kyberšikany: náhlé ukončení používání telefonu či počítače, smazání profilů, strach z otevření zprávy

Příklady preventivních aktivit proti šikaně

Na úrovni školy:

- vytvoření jasných pravidel proti šikaně v **školním řádu** a jejich pravidelné připomínání
- zavedení **schránky důvěry**
- pravidelná **mapování klimatu školy a tříd** (dotazníky, pozorování, rozhovory)

Na úrovni třídy:

- pravidelné **komunitní kruhy a třídnické hodiny** zaměřené na vztahy
- kooperativní hry, projekty a skupinové práce podporující spolupráci
- třídní projekty zaměřené na respekt, toleranci a empatii

Na úrovni žáků:

- besedy s odborníky (PPP, policie, neziskové organizace)
- programy primární prevence (např., Seznam se bezpečně, Minimalizace šikany – MiŠ).

Na úrovni rodičů:

- informování rodičů o tom, co je šikana a jaké má formy
- možnost konzultací se ŠMP, VP nebo vedením školy
- zapojení rodičů do třídních a školních akcí (budování důvěry)

Krátké heslo pro pedagogy: „**Zastav – Nahlas – Ověř – Ochraň – Řeš – Zaznamenej**“

7.1.5 Krádeže

Definice:

Krádež je úmyslné přivlastnění si cizí věci bez souhlasu jejího vlastníka. I drobné krádeže jsou protiprávní a musí být vždy řešeny.

Postup školy:

1. Zjištění situace

- okamžitě informovat vedení školy a ŠMP
- zajistit bezpečné prostředí pro poškozeného
- neřešit věc veřejně před třídou

2. Šetření

- rozhovory s poškozeným, svědky, podezřelým žákem
- zjistit okolnosti, příčiny (tlak od jiných, strach, opakované chování)

3. Dokumentace

- sepsat stručný záznam (kdo, kdy, kde, co)
- uložit k ŠMP / vedení školy

4. Spolupráce s rodiči

- rodiče poškozeného informovat vždy
- rodiče žáka-pachatele informovat po zjištění okolností
- domluvit nápravu a případnou odbornou pomoc

5. Náprava a sankce

- věc vrátit poškozenému, omluva, kompenzace
- výchovná opatření dle školního řádu
- při škodě většího rozsahu → Policie ČR
- při opakovaném jednání → spolupráce s OSPOD, PPP, SVP

Preventivní opatření:

- pravidelně žákům vysvětlovat, že krádež je hanebný čin a trestný přestupek
- pěstovat respekt k cizímu majetku (modelové situace, příběhy)
- posilovat odpovědnost za vlastní chování
- podporovat otevřenou komunikaci mezi žáky a učiteli

7.1.6 Vandalismus

Definice:

Vandalismus je úmyslné poškození, ničení nebo znehodnocení školního majetku, majetku žáků, pedagogů či jiných osob. Jde o protiprávní jednání a škola je povinna vždy se jím zabývat.

Postup školy:

1. Zjištění situace

- pedagog okamžitě zastaví nevhodné chování a zajistí bezpečnost ostatních žáků,
- nahlásí incident vedení školy a ŠMP.

2. Šetření

- zjistit okolnosti (kdy, kde, co bylo poškozeno),
- pohovořit s žákem, případně se svědky,
- vnímat i možné motivy (nuda, tlak skupiny, agrese, frustrace).

3. Dokumentace

- sepsat stručný záznam o události (co, kdy, kde, kdo, jaká škoda vznikla),
- uložit záznam do agendy ŠMP / vedení školy.

4. Spolupráce s rodiči

- rodiče žáka informovat o poškození a domluvit způsob nápravy,
- rodiče poškozeného žáka informovat o řešení a dohodnuté kompenzaci.

5. Náprava a sankce

- škodu uhradit či napravit (např. oprava, úklid, malování),
- uplatnit výchovná opatření dle školního řádu,
- v případě větší škody nebo neochoty škodu nahradit → oznámení Policii ČR,
- při opakovaném chování → informovat OSPOD, zapojit PPP či SVP.

Preventivní opatření:

- jasně stanovená pravidla ve školním řádu (péče o prostředí, respekt k majetku),
- výchova k odpovědnosti za vlastní chování a důsledkům škod,
- pravidelné rozhovory o hodnotách, ochraně majetku a prostředí,
- zapojení žáků do údržby a péče o školní prostředí (školní zahrada, výzdoba, třídní koutky).

7.1.7 Domácí násilí v rodině dítěte

Charakteristika domácího násilí:

- násilí probíhá **opakovaně** a v soukromí domácnosti,
- má tendenci **eskalovat** – postupně se zhoršuje, od urážek až po fyzické útoky,
- role agresora a oběti jsou jasně rozdělené, agresor využívá **moc a kontrolu**,
- oběť často **minimalizuje nebo popírá** prožité násilí, aby přežila,
- děti jsou ohroženy i jako **svědci násilí** – i to je forma psychického týrání (WHO).

Postup školy při podezření na domácí násilí

Svěření dítěte

- Pedagog projeví dítěti důvěru, jeho sdělení nebagatelizuje a neobviňuje.
- Vysvětlí mu, že násilí není jeho vina a že škola musí jednat, aby bylo dítě v bezpečí.

Oznámení a informování

- Učitel ihned informuje vedení školy a ŠMP.
- Škola neprodleně kontaktuje OSPOD, v případě ohrožení života nebo zdraví také Policii ČR.
- OSPOD posoudí situaci a navrhne další postup.

Komunikace s rodiči

- S rodičem–agresorem škola **nikdy situaci neřeší přímo** – to by mohlo dítěti uškodit.
- Pokud se na školu obrátí rodič–oběť, pedagog jej citlivě vyslechně a doporučí odbornou pomoc (OSPOD, krizová centra).

Dokumentace

- Učitel sepíše stručný záznam o sdělení dítěte nebo o pozorovaných známkách násilí (datum, čas, popis, přítomné osoby).
- Záznam se předává ŠMP a vedení školy a je uložen v souladu s GDPR.

Akutní ohrožení

- Pokud je dítě bezprostředně ohroženo, pedagog okamžitě volá Policii ČR (158) nebo zdravotnickou záchrannou službu (155).
- Dítě zůstává pod dohledem dospělé osoby ve škole do příjezdu odborné pomoci.

Co má v rozhovoru se svěřujícím se dítětem zaznít

- „Není to tvoje vina.“
- „Za násilí je odpovědný ten, kdo ti ubližuje.“
- „Je dobře, že ses svěřil/a, a uděláme všechno, aby ses cítil/a v bezpečí.“
- „Nemusíš to zvládat sám/a, je důležité, že sis řekl/a o pomoc.“

Čemu se vyhnout

- nikdy neřešit problém před třídou,
- nevyvíjet na dítě nátlak, aby mluvilo víc, než samo chce,
- nekonfrontovat rodiče-agresora,
- neobviňovat dítě ze lži.

Preventivní opatření školy

- výuka o zdravých mezilidských vztazích v etické a občanské výchově,
- podpora otevřené komunikace v komunitních kruzích,
- žáci a rodiče mají k dispozici kontakty na Linku bezpečí, Bílý kruh bezpečí a OSPOD,
- spolupráce školy s odbornými institucemi (PPP, SPC, SVP).

7.1.8 Postup při ohrožení mimořádnou situací

A) Zajištění objektu školy z hlediska bezpečnosti

1. Ke vstupu do budovy je využíván pouze hlavní vchod.
2. Ostatní vchody jsou zajištěny proti vstupu nepovolaných osob, ale zůstávají použitelné jako únikové východy.
3. Neoprávněnému vniknutí do objektu se předchází kontrolou každé cizí osoby – provádí ji provozní zaměstnanec nebo pedagog.
4. Zaměstnanec ověří identitu a důvod návštěvy.
5. Cizím osobám je vstup umožněn pouze s doprovodem zaměstnance školy.

B) Vyhlášení mimořádné události

Mimořádná událost může vzniknout:

- **interně** – požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby,
- **externě** – oznámení zvenčí (telefonát, e-mail, zpráva).

Interní událost:

- zaměstnanec, který ji zjistí, neprodleně informuje ředitelku školy nebo nejvýše postaveného přítomného pracovníka.

Externí událost:

- přijatou zprávu (telefon, e-mail, písemně) zaměstnanec ihned předá vedení školy,
- při anonymní zprávě se provede písemný záznam (čas, obsah, kdo zprávu přijal),
- záznam se archivuje pro další řízení.

C) Rozhodnutí vedení školy

1. Ředitelka školy (nebo pověřený zástupce) vyhodnotí situaci.
2. Informuje složky IZS a řídí se jejich pokyny.
3. Nařídí potřebná opatření, včetně **evakuace objektu**.
4. Evakuace se vyhlašuje zřetelným zvoláním: „**POZOR EVAKUACE**“.

Obsah hlášení nadřízenému orgánu:

- datum a hodina
- místo a druh události
- dosud zjištěné následky
- počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných
- přijatá opatření

D) Důležitá krizová čísla

- Integrovaný záchranný systém: **112**
- Policie ČR: **158**
- Zdravotnická záchranná služba: **155**
- Hasičský záchranný sbor: **150**

E) Vniknutí cizí osoby do areálu školy

1. Kontrola vstupu – povolen je pouze hlavní vchod.
2. Nepouštět cizí osoby bez kontroly a doprovodu.
3. Zaměstnanec musí zjistit důvod návštěvy a informovat vedení školy.
4. Všichni zaměstnanci kontrolují, zda jsou ostatní vchody při odchodu uzamčeny.
5. Pokud je ve škole zjištěna neoprávněná osoba:
 - neprodleně uvědomit Policii ČR
 - oznámit vedení školy
 - zajistit dohled nad osobou do příjezdu policie

F) Aktivní útočník

Charakteristika útoku:

- útok je předem naplánovaný, trvá obvykle krátce (cca 15 minut)
- cílem je zranit nebo zabít co nejvíce lidí
- oběti jsou vybírány náhodně
- útočník může použít různé zbraně
- většinou nechce jít do přímého střetu s policií

Reakce v případě útoku:

1. **Uteč** – dostaň se z dosahu útočníka, chraň život a zdraví
2. **Zamkni se** – zamkni dveře, schovej se ke zdi vedle dveří
3. **Vypni techniku** – PC, dataprojektory, mobil na tichý režim
4. **Varuj ostatní** – pokud je to možné, informuj spolužáky/učitele
5. **Volej tísňovou linku 158** – sděl, kde jsi a co se děje
6. **Zachovej klid** – snaž se uklidnit ostatní v místnosti
7. **Nevěř osobám za dveřmi** – mohou se vydávat za pomoc
8. **Vyčkej policii** – dodržuj pokyny
9. **Braň se** – pokud se útočník dostane k tobě a není jiná možnost

G) Postup při výhružných zprávách škole

Výhružný telefonát:

1. Zapsat si detaily hovoru, číslo volajícího.
2. Nezavěšovat, snažit se udržet volajícího na lince.
3. Ihned informovat ředitelku školy a Policii ČR.
4. Podle potřeby zahájit evakuaci.
5. Spolupracovat s policií a IZS, informovat přítomné osoby.

Výhružná zpráva (e-mail, SMS, sociální sítě):

1. Neotvírat přílohy ani odkazy.
2. Ihned informovat vedení školy a Policii ČR.
3. Podle pokynů policie zahájit evakuaci.
4. Poskytnout policii součinnost, omezit přístup nepovolaných osob.

H) Komunikace s veřejností v krizové situaci

1. Škola komunikuje se zřizovatelem, společně připraví oficiální sdělení.
2. Využívá všechny dostupné kanály: SMS, WhatsApp, web, Facebook.
3. Informuje rodiče o přijatých krocích a spolupracujících institucích.
4. Aktivně vyvrací fámy a neověřené informace.
5. O změnách ve výuce informuje primárně rodiče oficiálními kanály školy.
6. Veřejnost ujišťuje, že situace je pod kontrolou a škola ji bere vážně.

I) Náplň praktického cvičení

- prohlídka protipožárních prostředků,
- únikové východy a pravidelná cvičná evakuace,
- nácvik chování učitelů, žáků a požární hlídky při požáru,
- obsah a použití evakuačního zavazadla,
- prostředky improvizované ochrany osob,
- praktické chování v úkrytu (sklepní prostory),
- postup při havárii s únikem nebezpečných látek,
- poskytování první pomoci (obsah lékárničky, odsun ošetřených).

Krizový plán školy je platný od 1.9.2025

Krizový plán školy nabývá účinnosti dnem 1.9.2025

Projednáno na pedagogické radě dne 29.8.2025